

A zene felülírja a boldogságot

**Sonny Rollins
végre Magyarországon**

*Jazztörténeti pillanatnak lehet ta-
núja 2011. november 10-én a
Művészetek Palotája Bartók Béla
Nemzeti Hangversenytermének kö-
zönsége: először játszik Magyaror-
szágon Sonny Rollins, a nyolcvanegy
éves szaxofonkolosszus. Bár még sosem
járt nálunk, minden honi jazzrajongó jól
ismeri munkásságát. Most először szól ma-
gyar közönséghez és – a Gramofon jóvoltá-
ból – a hazai olvasókhöz.*

➤ Pallai Péter

Gramofon: *Fiatal zenészként a negyvenes évek második felé-
ben tudatosan törekedett saját jellegzetes hangzás és frazirozás
kialakítására, vagy az menet közben alakult?*

Sonny Rollins: *Fiatal koromban nem törekedtem egyéni
hangzás kialakítására. Egyszerűen kialakult a saját hangzás-
som. Ez a jazz improvizatív természetéből fakadt, nem pedig
tudatos erőfeszítés eredménye volt.*

G.: *A fiatal magyar jazz-zenészek a tanuló fázisban mindent
elkövetnek, hogy utánozzák bálványaikat, de eljön az idő, ami-
kor épp oly elszántan törekszenek arra, hogy ne hangozzanak
úgy, mint a példaképek. Egy tizenéves szaxofonos mondta ne-
kem, hogy pontosan ezért már egyáltalán nem hallgatja
Michael Brecker zenéjét. Ön is átesett ezen pályája elején?*

S. R.: *Nem. Én soha nem próbáltam nem odafigyelni má-
sokra. Ez nálam nem volt része a tanulási folyamatnak. Más
idők jártak akkoriban. Nagyon sok zenész játékát követtem
figyelemmel, és ebből tudatosan senkit sem zártam ki.*

G.: *Elképzelhető, hogy a kritikusok részéről manapság túl nagy
nyomás nehezedik a fiatal zenészekre, hogy túl korán tanúsítsa-
nak „eredetiséget”?*

S. R.: *Egy teljes délutánt tudnék eltölteni azzal, hogy a kri-
tikusokat kritizáljam, de gondolom, rájuk is szükség van.
Egyébként nem hinném, hogy ilyen nyomásról van szó. A
muzsikusoknak meg kell legyen az elkötelezettségük az
íránt, amit játszanak, tekintet nélkül arra, hogy mit monda-
nak róluk, és tekintet nélkül arra, hogy elfogadottá vál-
nak-e vagy sem. Bízniuk kell benne, a játéuk eléggé mar-
káns lesz ahhoz, hogy kiállja a kritika próbáját, és a piacon
is kuriózumként tud megjelenni.*

G.: *Valószínűleg eleve elrendeltetett, hogy ön zenész lesz. De
gondolkodott-e valaha is azon, milyen zenei utat járt volna be,
ha nem Harlemben nő fel?*

S. R.: *Sok szempontból szerencsés, hogy Harlemben szület-
tem, és éppen abban a korszakban. A nagy zongorista, Fats*

Waller az elsők között volt, akit ott hallhattam. Gyakran jártam templomba, ahová a nagymamám vitt magával. Ott a jazzhez sok szállal kötődő gospel stílusban énekeltek és játszottak. Az egész környéket áthatotta az élő jazz, a fekete muzsika szelleme. Louis Jordan és Coleman Hawkins volt a bálványom. Alapjában véve már hét-nyolc éves koromban tudtam, hogy jazz-zenész leszek és semmi más.

G.: *A negyvenes-ötvenes években gyakran kellett táncoló közönségnek is játszania, hiszen a jazz régebben táncolható műfaj volt. Manapság a legtöbb jazzklubban rossz szemmel néznek arra, aki táncolni kezd. Tiszteletlenségnek tartaná, ha bizonyos számokra az ön koncertjén a közönség táncra perdülne?*

S. R.: Boldoggá tenne, mert imádom, ha az emberek táncolnak. Egyáltalán nem vélném oda nem valónak vagy udvariatlannak. Történetesen nemrég adtam jótékony célú koncertet egy vacsoraközönség előtt, egy kórház javára, egy kisebb helységben a környékünkön. Tehát nem egy szokásos koncertteremben. Az emberek itt táncoltak, én pedig tényleg nagyon jól éreztem magam, mert a pályám elején megszoktam, hogy táncoló közönségnek játszom. Ha az ember hallgatni akarja a muzsikát, akkor hallgassa. Ha táncolni akar rá, akkor táncoljon.

G.: *A zenéjéből gyakran kiérezhetők a karibi gyöke-
rek. Ez egyedül annak köszönhető, hogy édesanyja a Karib-szigetektől származott, vagy talált valamit a calypsóban, amely az anyai örökségtől teljesen függetlenül is megmozgatta?*

S. R.: Édesanyám gyakran vitt olyan helyekre, ahol calypsót játszottak, és volt egy csomó calyso-lemeze is. Tehát nemcsak örökség; sok különböző helyen hallottam, és már nagyon fiatalon belém ivódott.

G.: *Az improvizáció alapjául gyakran választott olyan melódiákat, amelyekhez más jazz-zenészek ritkán vagy egyáltalán nem nyúltak volna hozzá. Gondolok itt a *There's No Business Like Show Business* című dalra a *Worktime* albumon, vagy valamivel később Irving Berlin slágerére, a *Count Your Blessings*-re. Hogy akadt rá ezekre a dalokra? És miért döntött úgy, hogy megjazzesíti ezeket?*

S. R.: Gyerekkoromban, a harmincas-negyvenes években rengeteget jártam moziba. A film és a rádió volt akkor az egyik fő szórakozás. Sok zenés filmet is játszottak, a rádióban pedig gyakran lehetett jazzt hallani, s mindkét forrásból jöttek a „Nagy amerikai daloskönyv” számai, amelyeket ma standardeknek hívunk. Iszonyatos mennyiségű melódia ragadt meg a fejemben. Néhány ilyen szám esetében később rájöttem, hogy kiváló alapot szolgáltatnak a rögtönzés általam művelt válfajához.

G.: *Gunther Schuller „tematikus improvizációnak” nevezte az ön rögtönzési módszerét. Vagyis az improvizáció nem az*

akkordmenetre alapuló rögtönzés, hanem maga a téma, a melódia variálása révén jön létre. Ez hogy alakult ki?

S. R.: Ennek a kialakulása az előző kérdésre adott válaszomhoz köthető. Imádom a dallamokat, a belső hallásom kifejezetten melodikus. Természetesen gondolkodom harmóniákban is, de a rögtönzésem kimondottan a melódián alapul. Lehet harmonikusan is improvizálni, vertikálisan, ahogy mondják. Én inkább lineárisan játszom, ami se nem jobb, se nem rosszabb, mint bármely más megközelítés. Mint mondtam, gyerekkoromban beleszerettem a dalokba, és mivel nem zongoráztam, mindig a dallamokra koncentráltam; játszottam ugyan harmóniákat is, de azok a dallamokból fakadtak számomra.

G.: *Ez a játékmód nagyobb kihívást, több gondolkodást, nagyobb felkészülést jelentett, mint a harmonikus rögtönzés?*

S. R.: Sajnos meg kell mondanom, miután oly sok játékmód létezik, számomra ez volt a legkönnyebb, a legegyszerűbb módja az önkifejezésnek. Az akkordmenetre történő rögtönzés ennél sokkal technikásabb módszer, amit külön meg kellett tanulnom, amikor játszani kezdtem. A melódiák viszont a fejemben voltak. Minél bonyolultabbá vált a jazz, annál fáradtságosabb lett a harmóniai rögtönzés.

„Lényem alapjában véve humoros, talán ez tör utat rögtönzés közben a tudatalattimból”

G.: *Saját szólóiba gyakran humorosan szó bele passzusokat más dalokból. Ilyenkor ön tudatosan és szándékosan humoros? Egyáltalán lehet szó humorról, amikor az ember játszik? Az ön játékmódja inten-*

zív összpontosítást igényel, ugyanakkor hallatszik, hogy szórakoztatja a játék. Megfér egymás mellett a humor és a koncentráció?

S. R.: Hogy is magyarázzam ezt...? Amikor koncentrálni válamire az ember, általában lemegy a tudatalatti szintjére. Az improvizálás feltétele, hogy a muzsikusként elsajátítsa az alapokat, biztosan megtanulja nemcsak a dallamot, hanem annak a harmóniáit is, aztán amikor rögtönözni kezd, minderről meg kell feledkezzen, és hagynia kell, hogy a tudatalattija kerekedjék felül. Ekkor jön az improvizáció. Az én lényem, személyiségem alapjában véve humoros, és talán ez tör utat rögtönzés közben a tudatalattimból. Mégis azt kell mondanom, a zenei humor gyakrabban tudatos, mint tudatalatti. Őszintén szólva még soha nem gondolkodtam erről.

G.: *Egyszer azt mondta, jó dolog, ha az ember mérgesen lép a pódiumra, mert az jól tesz a zenének. Engem például nagyon megfogott a 2001. szeptember 11-i tragédia alkalmából adott koncertjének hangulata, amelyet persze csak a *Without a Song* című felvételtől ismerek. Tudom, hogy autóba ült, és maga vezetett több száz kilométert New York poklából, hogy elkészíttesse a felvételt. Akkor mit érzett? Dühös volt?*

S. R.: Nem. Akkor nem dühöt éreztem. Amikor arról beszéltem, milyen mérgesen színpadra lépni, olyasféle eseményekre gondoltam, amelyek az adott pillanatban történtek.

Fotó: John Abbott

Ilyenkor általában közvetlenül a koncert előtt konfrontálódok, vitába keveredem valakivel valamiért röviddel a fellépés előtt. A szeptember 11-i tragédiára én nem dühvel reagáltam, noha nem messze tőlem történt az esemény, és láttam embereket, akiket valóban iszonyatos düh töltött el a sokk hatása alatt. Saját érzéseim ennél sokkal összetettebbek voltak. Sokkhatás alatt álltam én is, mint sokan mások, de nem neveztem volna magamat dühödtnek.

G.: *Amikor viszont valóban mérges, akkor képes balladát, szerelmes dalt játszani?*

S. R.: A mérge nem lehet akadály. Amikor az ember interpretál egy szerzeményt, a zene felülír mindent. Felülírja a mérget, felülírja a boldogságot. Amikor az ember játszik, a zene kerül fókuszba, ezért ugyanúgy tudok balladát játszani, ha mérges vagyok, ha nem. Noha továbbra is úgy érzem, hogy általában jobban játszom, ha az elején valami felmérgesít.

G.: *Az amerikai zenei szakíró és kritikus, Gary Giddins írt önről néhány érdekes mondatot, amit szeretném, ha kommentálna. „Rollinsnak mindössze két szaxofonos jelentett komoly kihívást: John Coltrane egy nagyon rövid ideig és maga Rollins örökkön-örökké. A probléma nem is abban rejlik, hogy Rollins, mint a legtöbb művész, önmagának a legkeményebb kritikusa, hanem abban, hogy a többi kritikus mindent, amit Rollins 1960 óta játszik, állandóan az azt megelőző öt évben általa elért történelmi teljesítményekhez méri.”*

S. R.: Ez valószínűleg így is van. A kritikusok mindig arról az öt évről beszélnek, amikor feltűntem, és nevet szereztem magamnak. Az én természetem olyan, hogy örökké elégedetlen vagyok magammal. Abban az említett öt évben folyamatosan tanultam, így örülök, hogy sikerült meghatározóvá válnom ebben a korszakban. Vérbeli jazz-zenész vagyok, nem tudom kétszer ugyanazt ugyanúgy eljátszani. Tehát azért kapom ezt a kritikát, mert ma már nem úgy játszom, mint 1960 előtt. De hát nekem állandóan mozog az agyam. Mindig valami újat akarok játszani. Talán nem is újat, hanem jobban akarom magam zeneileg kifejezni. A jazz is olyan, mint az élet: minden nap más. Egyébként lehet, hogy a kritikusoknak tetszett, amit 1960 előtt játszottam, de én elégedetlen voltam magammal.

G.: *Amikor 1959-ben több mint két éven át nem vállalt fellépéseket, nem készített felvételeket, naponta vagy éjjelente egyedül gyakorolt a New York-i Williamsburg hidon. Azért tette, hogy radikálisan megújítsa zenéjét?*

S. R.: Nem. Az volt a célom, hogy technikailag tökéletesítem a játékomat. Egész életemben megszállottan gyakoroltam. Manapság is mindennap gyakorlok. 1959-ben tudtam, hogy többre van szükségem. Felismertem a technikai hiányosságaimat, nagyobb technikai tudásra törekedtem, ezért vonultam vissza a nyilvánosságtól. Ezt sokan azzal magyarázták, hogy akkor jelent meg Ornette Coleman és Coltrane is a színen. Tény, hogy ők akkor tűntek fel, de én nem miattuk gyakoroltam, hanem azért, hogy a zenémmel ki tudjam mondani, ami bennem rejlik. Engem nem az izgatott, hogy

más mit játszik, hanem az, hogy én mire vagyok képes. Önmagamot akartam tökéletesíteni. Ennyi az egész.

G.: 1967 és 1972 között egyáltalán nem készített felvételt. Miért hagyta ki ezt az öt évet?

S. R.: 1967-re elegendő lett a lemeziparból. Rettenetesen kommersz lett az egész, és a jazz ellen fordult. Általánosságban kiábrándultam a zeneiparból, ahol rendszeresen próbálták megrövidíteni az embert, mint ahogy az valószínűleg ma is történik az iparnak abban a kis hányadában, ami megmaradt. Ez volt az egyik ok. A másik pedig az, hogy egy időre elmentem Indiába jógát tanulni. Nagyon foglalkoztatott az önművelés lehetősége.

G.: Amikor megint visszatért a lemezkészítéshez, egy rövid ideig flörtölt a – jobb szó híján – „fúzióval”. A Harlem Boys jó példája volt ennek. Mi adta ehhez az ösztönzést?

S. R.: Számomra semmi problémát nem jelentett ebben a groove-ban játszani, amely nélkülözte a jazz pulzálását. Eklektikus zenész vagyok. Szeretem a hip-hopot is. Minden műfajban van zene, ami tetszik, és van olyan, ami hidegen hagy. Volt valami ebben a backbeat-es muzsikában, ami tetszett nekem. Nem azért játszottam, mert stílust szerettem volna váltani, hanem azért, mert találtam valami mást is, amivel ki tudtam fejezni magam.

G.: Ha jól tudom, manapság főként koncerteket ad, és fesztiválokon játszik. Gondolom, a klubokban való rendszeres fellépés már fárasztó. Nem hiányzik önnek a klubok intim atmoszférája, a közvetlenebb kapcsolat a közönséggel?

S. R.: De igen. Hiányzik. Határozottan.

G.: Évek óta saját zenekara élén játszik, jóformán változatlan felállásban. Nem érzi úgy, hogy ez megfosztja önt a más zenészekkel való aktív művészi kapcsolattól? Nem szeretne a saját belső körén kívül eső zenészekkel is találkozni?

S. R.: Hiányzik, hogy más zenészekkel is összejöjjenek, de hadd mondjam el, hogy most már vidéken élek, nem a városban. Nem vagyok abban a helyzetben, hogy a hangszereimet a hónom alá csapva egyszerűen elmenjek valahová jamelni. Fiatalkoromban mindenkivel játszottam. Manapság afféle ikon lett belőlem, akivel sokan akarnának játszani, de nekem ez egyszerűen nem fér bele az életembe. Épp ezért nagyon élvezem, ha néha-néha mégis tudok más muzsikussal játszani.

G.: Szabadidejében milyen zenét hallgat?

S. R.: Nem hallgatok zenét.

G.: Hogyan?

S. R.: Nem tudom biztosan, miért van így. Azt hiszem, már húsz éve nem hallgatok zenét. Olyan sok zenét hallottam már az életemben, hogy eljutottam arra a pontra, amikor az ember már nem akar több zenét hallani. Ez nem jelenti azt, hogy ne értékelném, amit mások csinálnak. Amikor valamilyen fesztiválon módomban nyílik más előadókat meghall-

Fotó: John Abbott

gatni, mindig örömmel teszem. De tényleg nem tudom, miért nem hallgatok otthon is zenét. Lehet, hogy most már nem akarom, hogy bárki befolyásolja a játékomat.

G.: A saját felvételeit visszahallgatja?

S. R.: Nem.

G.: Ön önt személyesen nem ismerem, de tudok annyit önről, hogy feltételezzem, még mindig vannak törekvései, beteljesületlen álmai. Mik azok?

S. R.: Tele vagyok ambícióval. A legfontosabb, hogy érvényesen tudjam kifejezni magamat a muzsikámmal, úgy, hogy az engem is kiteljesít, a közönséget is boldoggá teszi, és előreviszi a jazz ügyét.

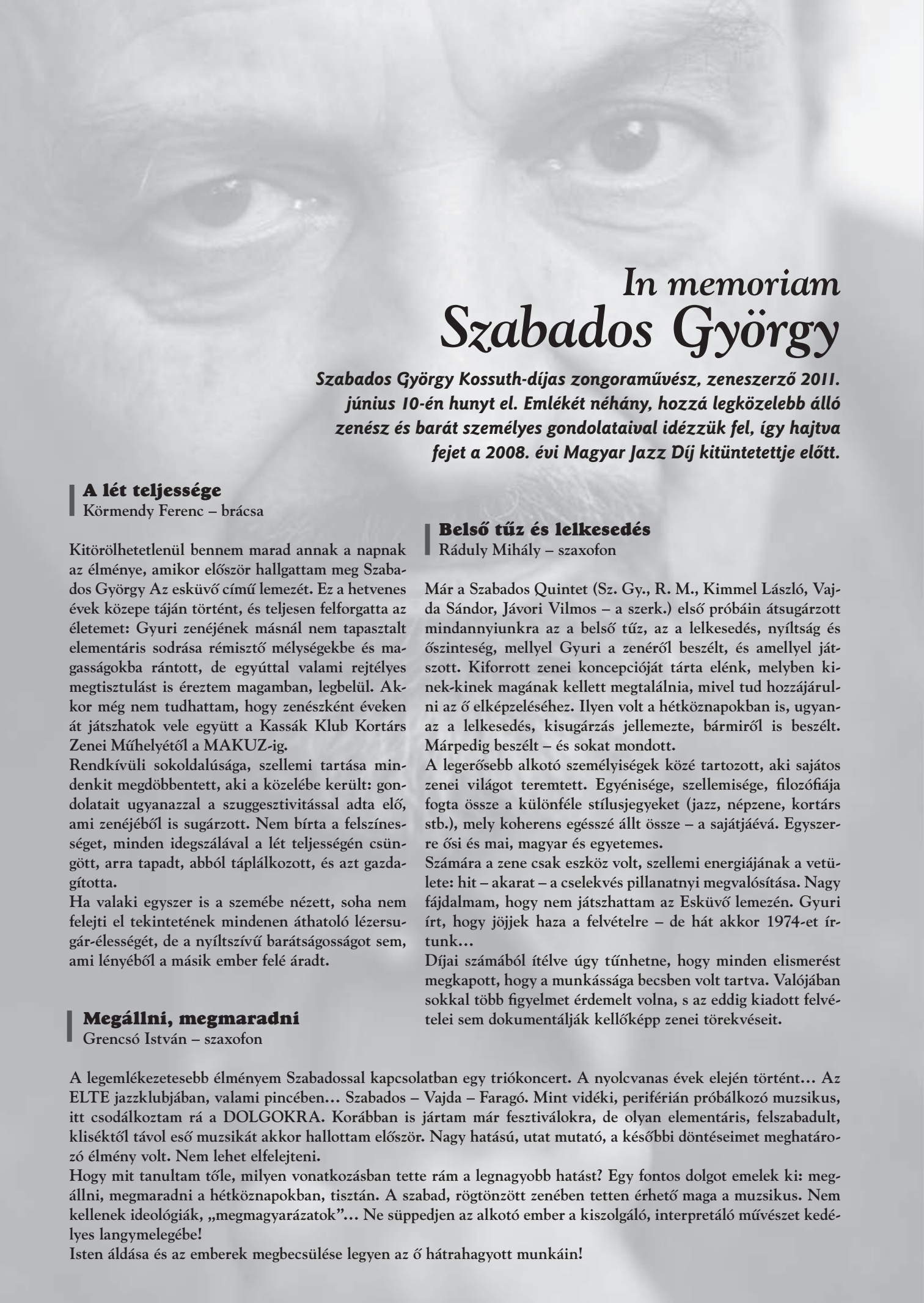
G.: Miként látja a műfaj jövőjét?

S. R.: A jazz mindig is erős tényező lesz a világban. Ez a természetéből fakad, mert a jazz a szabadság zenéje. Az emberi szabadságvágyat nem lehet korlátozni. A jazz a rögtönzésre épül, általa az ember azonnal ki tudja fejezni, amit gondol. Hogy merre fog fejlődni a műfaj, nem tudom, mert a zeneiparban most mindent áruvá tesznek. Fogalmam sincs, hogyan, milyen formában fogják eladni, de mivel része az emberi létnek, mindig velünk lesz. ■

További információ:

www.sonnyrollins.com

www.mupa.hu

In memoriam Szabados György

*Szabados György Kossuth-díjas zongoraművész, zeneszerző 2011.
június 10-én hunyt el. Emlékét néhány, hozzá legközelebb álló
zenész és barát személyes gondolataival idézzük fel, így hajtva
fejet a 2008. évi Magyar Jazz Díj kitüntettje előtt.*

A lét teljessége

Körmendy Ferenc – brácsa

Kitörölhetetlenül bennem marad annak a napnak az élménye, amikor először hallgattam meg Szabados György Az esküvő című lemezét. Ez a hetvenes évek közepe táján történt, és teljesen felforgatta az életemet: Gyuri zenéjének másnál nem tapasztalt elementáris sodrása rémisztő mélységekbe és magasságokba rántott, de egyúttal valami rejtélyes megtisztulást is éreztem magamban, legbelül. Akkor még nem tudhattam, hogy zenészként éveken át játszhatok vele együtt a Kassák Klub Kortárs Zenei Műhelyétől a MAKUZ-ig.

Rendkívüli sokoldalúsága, szellemi tartása mindenkit megdöbbentett, aki a közelébe került: gondolatait ugyanazzal a szuggesztivitással adta elő, ami zenéjéből is sugárzott. Nem bírta a felszínességet, minden idegszálával a lét teljességén csüngött, arra tapadt, abból táplálkozott, és azt gazdagította.

Ha valaki egyszer is a szemébe nézett, soha nem felejtí el tekintetének mindenén áthatoló lézersugar-élességét, de a nyíltszívű barátságosságot sem, ami lényéből a másik ember felé áradt.

Megállni, megmaradni

Grencsó István – szaxofon

A legemlékezetesebb élményem Szabadossal kapcsolatban egy triókoncert. A nyolcvanas évek elején történt... Az ELTE jazzklubjában, valami pincében... Szabados – Vajda – Faragó. Mint vidéki, periférián próbálkozó muzsik, itt csodálkoztam rá a DOLGOKRA. Korábban is jártam már fesztiválokra, de olyan elementáris, felszabadult, kliséktől távol eső muzsikát akkor hallottam először. Nagy hatású, utat mutató, a későbbi döntéseimet meghatározó élmény volt. Nem lehet elfelejteni.

Hogy mit tanultam tőle, milyen vonatkozásban tette rám a legnagyobb hatást? Egy fontos dolgot emelek ki: megállni, megmaradni a hétköznapokban, tisztán. A szabad, rögtönzött zenében tetten érhető maga a muzsik. Nem kellene ideológiák, „megmagyarázatok”... Ne süppedjen az alkotó ember a kiszolgáló, interpretáló művészet kedélyes langymelegébe!

Isten áldása és az emberek megbecsülése legyen az ő hátrahagyott munkáin!

Belső tűz és lelkesedés

Ráduly Mihály – szaxofon

Már a Szabados Quintet (Sz. Gy., R. M., Kimmel László, Vajda Sándor, Jávor Vilmos – a szerk.) első próbáin átsugárzott mindannyiunkra az a belső tűz, az a lelkesedés, nyíltság és őszinteség, mellyel Gyuri a zenéről beszélt, és amellyel játszott. Kiforrott zenei koncepcióját tárta elénk, melyben kinek-kinek magának kellett megtalálnia, mivel tud hozzájárulni az ő elképzeléséhez. Ilyen volt a hétköznapokban is, ugyanaz a lelkesedés, kisugárzás jellemezte, bármiről is beszélt. Márpedig beszélt – és sokat mondott.

A legerősebb alkotó személyiségek közé tartozott, aki sajátos zenei világot teremtett. Egyénisége, szellemisége, filozófiája fogta össze a különféle stílusjegyeket (jazz, népzene, kortárs stb.), mely koherens egésszé állt össze – a sajátjáévé. Egyszerre ősi és mai, magyar és egyetemes.

Szá számára a zene csak eszköz volt, szellemi energiájának a vetülete: hit – akarat – a cselekvés pillanatnyi megvalósítása. Nagy fájdalom, hogy nem játszhattam az Esküvő lemezén. Gyuri írt, hogy jöjjenek haza a felvételre – de hát akkor 1974-et írtunk...

Díjai számából ítélve úgy tűnhetne, hogy minden elismerést megkapott, hogy a munkássága becsben volt tartva. Valójában sokkal több figyelmet érdemelt volna, s az eddig kiadott felvételei sem dokumentálják kellőképp zenei törekvéseit.

A belső harmónia csöndje

Mákó Miklós – trombita

A szimbolikus 1989-es évben, Franciaországban Szkiye, azaz Josef Nadj társulatával próbáltuk A kormányzó halála című darabot. Az együttműködés a MAKUZ és Szkiye között szabad improvizációs estekkel kezdődött a legendás Kassák Klubban, majd az említett darab létrehozásával folytatódott Bretagne-ban. Később Európa több rangos fesztiválján is nagy sikert arattunk. A próbafolyamat során Gyurinak egyre több kötött, megírt részt kellett beillesztenie a darabba a nagy létszámú zenész- és táncos apparátus okán, a zenés színház, a történetmesélés dramaturgiai törvényei szerint. A három alkotó, Szabados György, Josef Nadj és Kodolányi Gyula határozott képi, zenei, költői világot hozott létre. Közben egyre messzebb kerültünk a kollektív szabad improvizációtól. Több zenész barátom úgy érezte, ez vállalhatatlan számára, hazautazásukat csak az aláírt szerződés akadályozta meg. Tovább növelte a feszültséget az idő rövidege, az avantgárd táncszínház új nyelvezetével való kísérletezés, s mint később kiderült, egy kezdődő betegség is hátráltatta Gyurit. Ebben a helyzetben ültünk le beszélni vele. Gyuri azt mondta, hogy egy effajta többrétű szorítottság, nehézség közepette a külső körülmények lehúzó örvénylésében a mozdulatlanság, a belső harmónia csöndjének megteremtése jelenti a megoldást...

Ez az örökség, ez a szellemi alapállás az, amely mindnyájunk öröksége lehet; ha van fülünk ennek a csöndnek az érzékelésére, van szívünk a megteremtésére – hogy megszólalhasson a Zene.

Megtermékenyülve növekvő magánnyal

Fülöp Péter – GyőrFree Műhely

Lehetetlen lenne Szabados György bárminemű méltatását elegendőnek érezni és tudni, annak fényében miként gondozott zenét, szellemet, barátságot, közösséget és ápolt szelíd közeledéssel, figyelemmel minden hozzá forduló embert maga körül.

Egyszerre volt léleknek, világnak gyógyítója. Zenészként, orvosként, szellembe beavatott emberként. Mindent a legfontosabb szemlélet szolgálatába állítva élt és gondolkodott: az igazsághoz való hűséges kötődést egyetlen pillanatra sem elengedve élni. Szelíden ápolni, vigasztalni, és kiállni minden időkből az emberi nemes tisztaságért. Zenével, szóval, munkával, odaadással. Életét adta érte: minden percét, minden mozdulatát, minden emberi képességét és minden energiáját.

Fáradhatatlan jósággal védett bennünket, a legszigorúbb tántoríthatatlansággal igyekezett segíteni, kijavítani mindent, ami e csodálatos teremtett világunk természetes összhangját rongálta.

Tiszta, szép forrású, áttetsző lelkületű művész-médiium volt, akinek Isten betekintést engedett az Ég horizontja fölé. Ebből a világból tudósított szóval, zenével, emberséggel. Hívogatott látni, érezni, tudni mindezt – társulásra mindnyájunkat.

Imádkozom, hogy odafönn örök kedves, igaz társaival, Hamvas Bélával, Bartók Bélával, Kodály Zoltánnal együtt lássa meg, miként szökik egykor szárba az a mindenséget éltető csíra, amit itt hagyott nekünk szerető ápolásra.

Rezgés ég és föld között

Dresch Mihály – szaxofon

Úgy emlékszem, először valahol a Várban hallottam Gyuri bácsit játszani duóban, Kathy Horváth Lajossal. Éreztem, hogy más ez a zene, mint bármi, amit korábban hallottam, bár még nem éreztem a „lényegét”. Ekkor még nagyon fiatal voltam. Úgy hatott rám, mint amikor a gyerek először iszik pálinkát. Szabados tisztelte a jazz-zenét, de rájött, hogy egy számunkra fontosabb kultúra él itt velünk. Ezt én is kezdem kapiskálni, ezért is mentem el egyre többször meghallgatni a játékát; főleg szólóban szerettem. Amikor már úgy éreztem, jobban megy a játék, odaléptem hozzá, mondván, ha szüksége van szaxofonosra, szívesen játszánék vele. Mosolygott. Évekkel később nagy megtiszteltetés volt, amikor valóban elhívott a szeptettjébe.

Élénken emlékszem rá, amikor Josef Nadj társulatával próbáltuk Párizsban A kormányzó halála című darabot, melynek során feszültség alakult ki Szabados és a többi zenekari tag között. A premier végül ennek ellenére nagy sikerrel zajlott le. E feszültség miatt szükségét éreztem a végén odamenni hozzá, hogy elmondjam, én is örülök ennek a sikernek. Megöleltük egymást, és akkor ott mindketten éreztük a szeretet jelenlétét. Ez szép és fontos pillanat volt számomra. Sokan sokat tanultunk tőle, azzal együtt, hogy mindennek az útravalónak a magja bennünk is megvolt. Gyuri bácsi rávilágított számunkra, mik az igazán lényeges dolgok, hogy a zene nem szórakoztatásra van, hanem rezgés ég és föld között – szakrális dolog, imádság. Teljes, lezárt ívű munkásságot mondhat magáénak, beteljesítette, amit eltervezett általa, hogy következetes maradt és hű önmagához. Nem ismerek még egy olyan embert, aki ezt utána tudná csinálni.

Hiányozni fog, főleg a közös, megvilágító erejű beszélgetések.

Újbuda Szabados előtt tiszteleg

A szeptember 2–4. közt zajló Újbuda Jazz Fesztivál a hetedik a sorban. Bár a korábbi években is főleg a kortárs improvizatív zenének az etno jazzhez és a free jazzhez közel álló képviselői szerepeltek a fesztivál programjában a MU Színházban és az A38 hajón, idén ezt a törekvést erősíti, hogy a szervezők a június 10-én elhunyt Szabados György emléke előtt kívánnak tisztelegni. Újdonság, hogy a zenei programok mellett jazzfotó-kiállítások, illetve a hajón Peter Brötzmann életrajzi dokumentumfilmje is látható lesz. A látni- és a hallanivalók kínálatában is kiemelt szerepet kap a régi baráti jazznagyhatalom, Lengyelország (Pawel Karnowski fotói, a képünkön látható Mikrokolektyw és részben a Kochan–Hautzinger Duo révén), de más náción is képviseltetik magukat: itt lesz a német-magyar Blume–Gratkowski–Márkos–Mezei Quartet, a svéd Swedish Azz, az orosz Zventa-Sventana Project, hazai pályáról pedig az Ágoston Frió, a Pop Ivan, a Tariqa és a Tóth Viktor Tercett Hamid Drake-vel.

További információ: www.ujbuda.hu

Jazz-zenészek a Civil Rádióért

Az anyagi források elapadása miatt került veszélybe a hamarosan a frekvenciaengedélyéért is küzdésre szoruló Civil Rádió, mely az egyik „legmagasabb komoly jazztartalmú” adó az országban. Hogy a remény a rádió fennmaradására tovább élhessen, figyelemfelhívó, jótékony célú koncertet ad a Fonóban, szeptember 17-én: Fabrice Alibaux, Babos Gyula, Bágyi Balázs, Balázs Elemér, Balázs József, Berkes Balázs, Berki Tamás, Borbély Mihály, Csuha Barna Tibor, Hajdu Klára, Horváth Balázs, Lakatos Ágnes, Márkus Tibor, Oláh Kálmán, Pecsek Lakatos Krisztián, Rozsnyói Péter, Szabó Dániel, G. Szabó Hunor, Szakcsi Lakatos Róbert, Szendőfi Balázs, Szőke Nikoletta, Vig Tommy és Vukán György.

További információ: www.ujbuda.hu

Újra felragyog a Magyar Dal Napja és a Magyar Jazz Napja

Örvendetes, hogy a Magyar Jazz Szövetség állhatatos munkájának köszönhetően a magyar dal ünneplésekor egy ideje már kötelező érvénnyel szerepelnek jazzelőadók. Szeptember 11-én a Budapest Jazz Clubban felállított Jazz Dal színpadon mikrofont ragad majd Harcsa Veronika, Lakatos Ági, Nagy László 'Gitano', Pocsai Kriszta, Malek Andrea és Kökény Attila, kísérik őket pedig a hazai jazzélet színe-java megfordul. Egy bő héttel korábban, szeptember 3-án, szintén az MJSZ szervezésében lesz a III. Magyar Jazz Napja a Népligetben, ahol a fellépők sorában találjuk majd Kiraly Martinát, a Full Playbacket, Deseő Csabát és barátait, a Band of Gypsies Reincarnationt, a Berki Tamás Bandet és a tortán habként a Morgan Workshopnál vendégeskedő Billy Cobhamet.

További információ: www.magyardalnapja.hu
www.programturizmus.hu/tdestination-magyar-jazz-napja.html

Jazzforum Budapest lengyel fókusszal

Szerényebb méretekben, de kilencedik alkalommal is változatlan koncepcióval – a kreatív európai jazz-kapcsolatépítés jegyében – nyit szeptember 7-én a Jazzforum Budapest a Múpa Fesztivál Színházban, ahol a Pawel Kaczmarczyk Audiofeeling Band lesz az első fehérpiros színekben játszó formáció. A nyitónap betetőzéséként az amerikai–német–francia–magyar The Cool Runnings Orchestra lemezbemutatóját élvezhetjük, majd utána három napon át ismét a Ferencvárosban, vagyis a Trafóban, az iF Kávézóban, a Jedermannban, no meg a közeli BJC-ben sorjáznak a progresszív jazzirányzatok hazai és kontinensbéli képviselői – gyakran vegyes csapatokban. Hogy csak a lengyel fellépőkínálatot említsük: itt lesz Marcin Masecki, aztán Jacek Kochan, Dominik Wania, Piotr Lemanczyk és Tóth Viktor kvartettje, sokak régi kedvence, Krzysztof Scieranski, a Soundcheck formáció, illetve a Modern Art Orchestra Kuba Stankiewicz-csel és Piotr Wojtasikkkal (képünkön). A Trafóban naponta három-három, a BJC-ben két-két koncerttel várják a nagyérdeműt.

További információ: www.bmc.hu

Bacsó Kristóf Jazzműhelye

Szeptember 25-én mutatja be új lemezanyagát a Bacsó Kristóf Quartet (B. K. – képünkön, Fekete-Kovács Kornél, Szandai Máttyás és Németh Ferenc), Oláh Kálmán vendégszereplésével a Müpa Fesztivál Színházában, a Jazzműhely sorozat keretében. Az új szerzemények, melyek Bacsó 2008-as *Alteregos* című lemezének darabjaihoz hasonlóan a két fúvós dallamhangszer párbeszédére alapozva hívnak zenei kalandokra, most új ízekkel, groove-okkal, sőt még argentin ritmusokkal is gazdagon szövelnek meg. A New Yorkban élő Németh Ferenc kifejezetten erre az alkalomra repül Budapestre az indiai Swarnabhoomi Academy of Musicről, ahol rezidens művészként dolgozik több hónapon át. A harmincöt éves altszaxofonos szintén világot járt művész, hiszen éveken át tanult és dolgozott Franciaországban, majd az Egyesült Államokban, és Európa számos egyéb országában fellépett.

További információ: www.mupa.hu

Liszt után szabadon

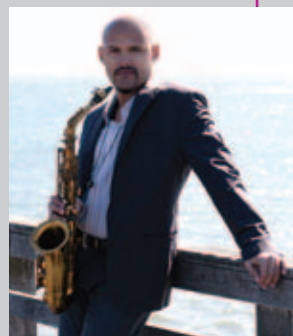
Különleges koncerttel folytatja október 17-én a Művészetek Palotája Liszt – minden tekintetben! elnevezésű program-sorozatát. Ketten a legkiválóbb, leginvenciózusabb és legkedveltebb magyar jazz-zongoristák közül, Szakcsi Lakatos Béla és Oláh Kálmán arra tesznek kísérletet, hogy Liszt zenéjét ugródeszkeként használva olyan, főleg saját darabokat varázsoljanak elő a zongorából a nagyérdemű füle hallatára, amelyek a romantikus hangvétel, az egyéni kompozíciós megoldások és a szabad rögtönzés erőnyeit vegyítik. Segítségükre lesz majd Lakatos Benjámin ifjú zeneakadémiai növendék, aki a Liszt-témákat eredeti formájukban tolmácsolja, illetve a Horizont Fafúvós Kvintett, akik a klasszikus hangzást éppúgy erősítik, mint amennyire részt vesznek a kompozíciós kalandozásokban.

További információ: www.mupa.hu

Újabb sztárok a BJC-ben

Nem adja alább Budapest első számú jazzklubja: azon túl, hogy jó ideje szinte minden este nyitva áll a jazzkedvelők előtt, és a hazai kiválóságok számára rendszeres megmutatkozási lehetőséget biztosít (sőt itt jammelni is tudnak), világ sztárok is rendre megfordulnak színpadán, akiket így barátságos klubkörnyezetben hallhatnak rajongóik. A sorozat következő nagyságai közt lesz a Victor Bailey Group, akik október 21-én és 22-én nyomják groove-os, R'n'B-s funk jazzüket, majd az utóbbi idők egyik üstököse, Miguel Zenón szaxofonos (képünkön) látogat a klubba november 4-én, hogy megmutassa, miért lett ő a harmadik helyezett a Down Beat kritikus szavazásán, az év altszaxofonosa kategóriában. November 25-én Stacey Kent fogja jó eséllyel levenni a lábáról nem csak az ellenkező nem képviselőit; meghitt hangulatú dalaihoz kiváltképp ideális lesz a BJC intim atmoszférájú tere.

További információ: www.bjc.hu

Novemberi csillagok a BKK-ban

Mindig szívesen látott vendég nálunk Al Di Meola, aki legújabb World Sinfonia produkciójával érkezik a Budapest Kongresszusi Központba november 3-án, hogy bemutassa Pursuit of Radical Rhapsody című friss lemezanyagát – melyen közreműködik a magyar Kaszás Péter és a Sturcz Vonósnégyes. Hasonlóan kedvelt a smooth jazz sztárformációja, a Bob James, Chuck Loeb, Nathan East és Harvey Mason alkotta Fourplay. Let's Touch The Sky című albumuk számai és más slágereiket négy nappal később, november 7-én hallhatja élőben a BKK közönsége.

További információ: www.danubiusmusic.com

Jazzy Fesztivál először

Szeptember 30. és október 1. lesznek az első Jazzy Fesztivál napjai a Millenáris Teátrumban, ahol két-két, a jazz lágyabb, akár táncolható irányzatait képviselő csapat ígér kivételes szórakozási lehetőséget rajongóinak. Pénteken a Garami Funky Staff bemelegítése után a legendás izlandi banda, a Mezzoforte zenél, szombaton pedig a harmincas évek Amerikáját idéző Group'n'Swinget a huszonöt éves Matt Bianco követi. Ajánlott a laza öltözet és a kényelmes, táncutíró cipő!

További információ: www.jazzy.hu

Az összeállítást készítette: Bércesi Barbara

„Rizikó nélkül nincs zene” – Gyémánt Bálint

Fotó: Fenyő Balázs

Noha Gyémánt Bálint még csak huszonnyolc éves, már nem csak a feltörekvő korosztály egyik legkeresettebb gitárosa. Többek közt a Hammondarium, a Transform Quintet, a Bin-Jip és a Harsca Veronika Quartet is állandó formációjának számít, s mindemellett igyekszik saját, Eged Márton basszusgitárossal és Gálfi Attila dobossal alkotott triójára is mind több időt szakítani.

➡ Bércesi Barbara

Gyémánt Bálinttal kapcsolatban valahogy nem merül fel az emberben, hogy gyerekkorában talán nem zenész szeretett volna lenni. Egyik legkorábbi jelentős zenei élménye Eric Clapton From the Cradle című lemeze volt, amely nagy hatást tett rá, mégis klasszikus gitárt kezdett tanulni. „Örülök, hogy így történt, mert klasszikus zenei alapokra biztosabban lehet építkezni” – vallja sokakhoz hasonlóan. A jazziskolákat is szépen sorban kijárta: a Postásban Juhász Gábor, a Kőbányai Zenei Stúdióban a kevesek által ismert kiváló zenepedagógus, id. Tornóczky Ferenc, majd a jazz tanszéken Babos Gyula, Horányi Sándor és László Attila egyengették az útját. Fontos útravalóval szolgált számára Fekete-Kovács Kornél, aki következetességre, precizításra és pontosságra nevelte a gondjaira bízott ifjakat. „Aki valamiért nem tudott zenekari gyakorlat órára jönni, az helyettest kellett küldjön maga helyett, a késésekért pedig súlyos forintokat dobáltunk egy perselybe” – meséli FKK korán a profizmus felé terelő módszereit.

Fontos állomás volt tanulmányai során a Norvég Zeneakadémián eltöltött fél év 2007-ben. Bálint volt az intéz-

mény történetének első magyar diákja. Elmondhatatlan különbségeket tapasztalt a norvég és a hazai oktatási körülmények között, melyeket nem kizárólag anyagiakban lehet mérni. „Az első órán azt kérték tőlünk, hogy teljesen szabadon improvizáljunk – egyszerre. Eleinte kényelmetlennek éreztem ezt a fajta kollektív improvizációt, aztán megérezttem: ezáltal arra vagyunk ösztönözve, hogy – miközben figyeljük a többieket – minél inkább kifejezzük a saját egyéniségünket; hiszen ez a jazz lényege, a kommunikáció.” Nem tagadja, a félév végén megfordult a fejében, hogy átteszi székhelyét Skandináviába, de adott magának egy évet, mondván, ha addig itthon be tudja indítani a karrierjét, és olyan zenét játszhat, ami művésziileg is kielégíti, akkor boldogan marad. Maradt.

Meghatározó, elementáris erejű mozgatója Bálint játéknak a rizikóvállalás – efelé szintén Oslóban nyitották meg –, ami nélkül számára nincs értelme zenélni. Erről többek közt Harsca Veronika is ugyanígy gondolkodik, ezért is tud olyan jól működni, és rendre megtölteni a Budapest Jazz Clubot kettejük duója. „Veronika elindít egy témát, én mellé szegődöm a gitárral, és mindketten tudjuk, hogy merhetünk kockázatokat vállalni, mert szüntelenül figyelünk egymásra.”

Az aktív zenélés mellett életének fontos eleme a tanítás, amelynek során – ahogy mondja – szinte annyit tanul ő maga is, amennyit átad növendékeinek. Óriási élmény volt számára, amikor egy nyolcéves kislány gipsszel a kezén, fájdalmát leküzdve készült minden újabb gitárórára, és egy év alatt rengeteget fejlődött. Most klasszikus gitárt oktat, a jövőben azonban többet szeretne foglalkozni könnyűzenével, aminek az energiatöltete közelebb áll az ő lelki alkatához.

Gyémánt Bálint szenvedélyes előadó, aki egyszersmind hihetetlenül felkészült, és rendkívüli magabiztossággal szólaltatja meg a hangszerét, miközben kerüli a kliséket. Ösztönösség és tudatosság egyensúlyban tartására nincs kifejezett módszere, azt viszont mindig fontosnak érezte, hogy a technikai alapokat sziklaszilárdan fektesse le. „Többnyire alapvető dolgokat gyakorlok, például skálázom. Így egészen új felismerésekre jutok a zenével kapcsolatban” – magyarázza.

Bálint még nem tudja, a trióval készül-e majd az első saját CD-je, de annyi szent, jazzlemez lesz. „Pillanatnyilag épp a saját zenekarommal van a legkevesebb időm foglalkozni” – sajnálkozik, de azért azt is elárulja, hogy készülöben van egy duólemez egykori mentorával, Juhász Gáborral. ■

Gyémánt Bálint honlapja: www.gyemantbalint.eu

Gyémánt Bálint következő fellépései:

Szeptember 11. és 25., Budapest Jazz Club: Harsca Veronika–Gyémánt Bálint Duo
Október 12., november 9., Budapest Jazz Club: Gereben Zita Quintet

Sokszínű ősz Debrecenben

Forrás: Gramofon-archív

Idén hosszabb ideig, október eleje és december 15. között várja a látogatókat a Debreceni Ősz, az Őszi Fesztivál utódrendezvénye. A fesztiválon szinte valamennyi művészeti ág képviselteti magát kiváló hazai művészek közreműködésével. Zene, tánc, próza, kortárs művészet és a művészek igazi örömjátéka teszi feledhetlenné a rendezvénysorozatot.

➔ Gramofon

Október 13-án Lajkó Félix és Brasnyó Antal koncertje nyitja a gazdag kínálatot. Lajkó Félix zenéjét nehéz műfaji vagy stílári kategóriába sorolni, ugyanis egyaránt megtalálhatók benne a klasszikus zene, a magyar és más kelet-európai népzene motívumai, a jazz és a blues, ami pedig ezeket a változatos elemeket képes összekötni, az Lajkó Félix virtuozitása és játékának sodró ereje, a közönségre ható szuggesztivitása. Sok neves együttessel és egyéniséggel dolgozott: tagja volt Szabados György szabadzenei formációjának, a MAKUZ-nak és Boris Kovac zenekarának, a Ritual Novának. Számos alkalommal fellépett a világhírű japán bhutó táncossal, Min Tanakával, a francia Noir Désir zenekarral. Több koncertet adott Alexander Balanescuval, Boban Markovic rézfúvós zenekarával. Több színházi előadáshoz írt zenét, egyebek közt ő szerezte a Szabadkai Népszínház Közellenség című darabjának teljes zenei anyagát, de Josef Nadj mozgásszínháza is rendszeresen kéri fel zenei kíséret komponálására, és szolgáltatott már zenei anyagot Bozsik Yvette koreográfiájához is. A jugoszláviai Ljubiša Samardžić Kerekék című filmjének teljes zenei anyagát ő szerezte. Nevéhez fűződik az 1998-as sarajevói kulturális fesztiválnak, a Sarajevska Zima himnuszának megkomponálása. Hegedűjátékával elbűvölte Tokió, Amsterdam, Berlin, Pozsony, Prága, Budapest, Brassó, Belgrád, Szarajevó, Ljubljana, Frankfurt, Lyon, Bordeaux, Velence, Verona, Edinburgh, London zeneértő közönségét. Visszatérő vendége a párizsi Théâtre de la Ville színpadának, 2001-ben a franciaországi Magyar Év egyedüli fellépőjeként

játszott az Avignoni Színházi Fesztivál keretében a Pápai Palota udvarán.

Más népszerű műfaj is képviselteti magát a Debreceni Ősz programjában: október 26-án az operettmuzika kedvelői szórakozhatnak egész estén át. A Cintányéros cudar világ című operettet vidám válogatás az operettirodalom legnagyobb klasszikusainak műveiből, többek között Kálmán Imre, Lehár Ferenc, Jakobi Viktor, Huszka Jenő, Ábrahám Pál, Szirmai Albert és Johann Strauss zenéi csendülnek fel, köztük A Csárdáskirálynő, a Marica grófnő, a Cirkuszhercegnő, A bajadér, A mosoly országa, a Bob herceg, a Viktória, a Bál a Savoyban, a Mária főhadnagy, a Cigánybáró és még számos operett legismertebb dallamai. Akik tolmácsolják a gyönyörű dallamokat: Kállay Bori érdemes művész, Berkes János érdemes művész, Fonyó Barbara, Teremi Trixi és Bozsó József.

Koncerttel ünnepli negyedszázados fennállását a debreceni PG csoport november 11-én. A debreceni egyetemi légkörben 1986-ban Jantyk Zsolt és Jantyk Csaba testvér- és alkotópáros köré gyűlt több kreatív, nemcsak zenében gondolkodó fiatal, akikkel a zenés performance-ként induló PG Csoport kezdeti klubsikereit is elérte. Az akkori hatóságok figyelmét is felkeltő, szabad és magyar gondolatiságú koncertjeik híressé váltak az ország keleti régiójában. Többszöri tagcsere után kialakult a zenekart részben ma is jellemző szövegcentrikus, rockos zenei irány. Sajátos dallamvilágukat „alföldi zene” meghatározással illetik, a zenekar első lemezének (1990) címét is idézve. 1999-ben Orosz 'Szódás' Imre dobos posztjára Kiss Attila érkezett, s ezzel kialakult a mai felállás, majd 2009-től Halmos Béla primás, a magyar táncházmozgalom egyik atyja csatlakozott a zenekarhoz egyre gyakoribb vendégként, amely közös munkához és áthangszerelt repertoárhoz vezetett. ■

További információ:
www.fonixinfo.hu

**A. GERGELY ANDRÁS (SZERK.):
ZENEANTROPOLISZ
HAZAI UTAK A ZENEANTROPOLÓGIÁHOZ**
Kossuth Klub – l'Harmattan, 166 oldal

A l'Harmattan újabb olyan könyvet jelentetett meg, amely a széles műveltségre aspiráló olvasók kedvéért a zene társadalmi-kulturális hatásának területeit vizsgálja. A zenei (vagy zene-) antropológia egy már eleve interdiszciplináris tudományterület felől tekint egy művészeti ágra. Még ennél is egyszerűbben rávilágíthatunk a tanulmányok közös fókuszpontjára, ha azt mondjuk, hogy zene és politika érintkezési területeit kutatja. A. Gergely András, a Magyar Kulturális Antropológiai Társaság elnöke bevezetőjében politika és zene metszéspontjai kapcsán új válaszokat, új, a szociológiain túli megközelítést sürget. A szerkesztő kötetbeli tanulmánya a magyarországi afrozei szubkultúra megközelítésének rengeteg lehetséges módját villantja fel, kitérve az összes elméleti és empirikus problémára és kételyre.

Itt van mindjárt az autentikusságé, amely a magyarországi, mintegy két és fél ezres, erősen tagolt afrikai diaszpóra számára egészen másként vetődik fel, még annál is inkább, hiszen itt, idetelepülve inkább vállalják idegenségüket, speciális helyzetüket. Az afrikai dobbenélről mindenki tudja, hogy kódolt üzeneteket hordoz, de ez így van a közösségi előadás minden egyéb elemével is.

Szijártó Zsolt tanulmánya két antropológiai fogalmat vezet be, a színpad és a kulissza térstruktúráját vetíti a témára a mai városi környezetben. A tér használatba vételével további izgalmas tanulmányok foglalkoznak.

A techno- és partikultúra gyökeresen megváltoztatta a szórakozási szokásokat, a szubkultúra leírásában Angyalosy Eszter fontos eredményeket mutat fel. Kovalcsik Katalin, a Zenetudományi Intézet munkatársa a Kalyi Jag roma együttes kapcsán a kontextusra fókuszál, amelyben ez a táncához hasonló mozgalom elindult, és amelyben végül is más irányba kanyarodott. Elméletileg mélyen megalapozott áttekintése a cigányzene korszakától a mai, már egyéb stílusokkal is fuzionált világzenéig széles tájékozottságról tesz tanúságot – és főleg empirikus alázatról, amely még a lakodalmos zenék elfogulatlan leírásától sem óztkodik. A gamelán a világzene divattá válása

idején nem először hatott az európai zenére, ennek értő interpretációját adja a muzsikusként is aktív Makkai Dániel.

Bár hiányoznak alapkutatások, és a társadalmi tapasztalat összegzésével sem állunk jól, az új, szupra-diszciplináris irányt és ezt az úttörő kötetet csak üdvözölni lehet.

Zipernovszky Kornél

Élményt! Minden tekintetben.

www.mupa.hu

2011. október 2., 19.30 • BBNH

GRYLLUS DÁNIEL ÉS BARÁTAI

Pál apostol levelei; Weöres Sándor: A teljesség felé

2011. október 17., 19.00 • BBNH

BERECZ ANDRÁS: MEDVÉS

2011. november 5., 19.30 • BBNH

SEBESTYÉN MÁRTA: HIDAK

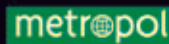
2011. november 10., 19.30 • BBNH

SONNY ROLLINS

STRATÉGIAI
PARTNEREINK

STRATÉGIAI MÉDIA-
PARTNEREINK

**HIROMI:
VOICE**

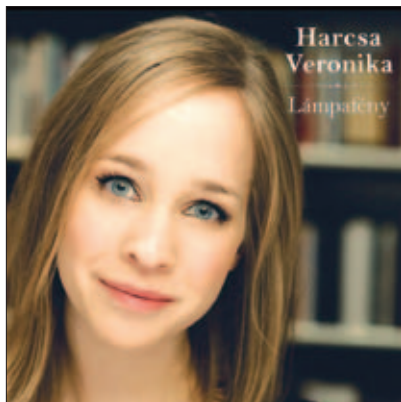

Hiromi Uehara legújabb lemezén a korábbi hagyományokat folytatva két legendás zenésszel játszik együtt. Anthony Jackson basszusgitáros megszámlálhatatlanul sok jazzprodukciónak sikeréhez járult hozzá összetéveszthetetlen játékaival, s néhány számot már játszott Hiromi korábbi felvételein is, a dobos Simon Phillipst viszont inkább rockosabb produkciókban ismerhette meg a világ, és most először dolgozott Hiromival. Az elmúlt néhány év albumai bebizonyították, hogy Hiromi mennyire erős egyéniség, s hogy bárkivel is csinál lemezt, a végeredmény mindig nagyon konzisztens lesz. Így alakult ez a Voice esetében is. Az új társak egyéni hangja jól egészíti ki Hiromi utánozhatatlan stílusát.

Szerzőként már korábban is megismerhettük a művésznőt, így a mostani lemez nem okozott meglepetést: kivételesen széles látókörű és nagy tudású komponista, illetve játékosként is egyaránt magabiztosan manőverezik a jazz, a fusion és a klasszikus zene legkülönbözőbb korszakai között. A triófelállás bőven elég teret ad mindhárom hangszeresnek, hogy megmutassák kivételes felkészültségüket. Ezen a szinten persze természetes, hogy az egyéni teljesítmények mellett a csapatjáték is tökéletes legyen, ami maradéktalanul meg is valósul. A hangzás ezt az egységet annyiban nem támogatja, hogy a dobok mintha egy teljesen másik, sokkal visszhangosabb térben szólnának, mint a többi hangszer. Talán ezzel az egyetlen kritikai észrevétellel tudom illetni az amúgy tökéletes produkciót, amely méltó állomás egy olyan tehetséges pályáján, aki az ígéretes kezdetek után immár évek óta egyenletes teljesítménnyel igazolja, hogy az utóbbi évtizedek jazzének egyik legnagyobb egyénisége.

Huszár Endre

Telarc – Karsay és Társa
TEL-32819-02

**HARCSA VERONIKA:
LÁMPAFÉNY**

Bájos lény és elragadó zenei tehetsége miatt lett jelenség Harcsa Veronika a hazai jazzszíntéren. Kvartettjével eddig megjelent albumai sikerének köszönhetően egyre elismertebb az énekesnő. A műfaj élvonalába tart, ez biztos, új lemeze pedig több szempontból is különleges állomás ezen az úton. A Lámpafény még mélyebb és érzékenyebb zenei gondolkodásmódról tanúskodik, Harcsa Veronika érett korszakába lépett a koronggal. A művész önmaga elé állított talán eddigi legkomolyabb kihívás nagyszerű eredménye a produkció, és egyben igazi különlegesség a műfajban. Tizenegy megzenésített verset szed csokorba Harcsa Veronika, melyek ráadásul nem jól ismert „slágerköltemények” átdolgozásai, hanem olyan, kevésbé közismert darabok, amelyek zeneisége leginkább megszólította őt. Weöres Sándor, József Attila, Kosztolányi, Nemes Nagy Ágnes, Tóth Árpád, Babits, Kassák és Karinthy zseniális sorai tekervényes muzsikában kelnek életre. A kompozíciók nem dalformájúak, inkább felszabadított benyomások szövevényei, a dallamok, stílusok és szövegek is szabadon áramlanak bennük. A versek ének és szavalás határán, mesélős hangvételben szólnak meg. A költemények lelkéig hatolnak a hozzájuk írt zenék, nagyon érzékenyen táruznak fel a versek hangulatai, mondanivalói. Szinte minden esetben más és kiválóan eltalált a stílus, az eredendően nem dalszövegeknek szánt versek természetesen simulnak össze a muzsikával: ez nagyban köszönhető a hangszerelésben is részt vevő együttes kiváló játékának (Blaho Attila, Gyémánt Bálint, Oláh Zoltán, Majtényi Bálint kíséri, Subicz Gábor egy szám erejéig trombitál). Minden dalba új újra és újra belefedkezni, s közben lassan rádöbbenünk, hogy Harcsa Veronika maga is költő.

Laczkó Krisztián

Szerzői kiadás
HVQCD02

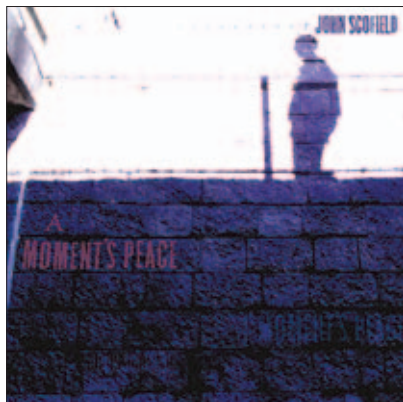
**TERRI LYNE CARRINGTON:
THE MOSAIC PROJECT**

Politikailag korrektebb albumot elképzelni sem lehet: kizárólag a gyengébbik nem képviselői szerepelnek rajta. Csak a külső szerzők sorában található egy-két olyan név, mint Irving Berlin vagy Paul McCartney, amúgy a dalok többségét is Carrington, a dobos szerezte. Ez azonban csak egy elhanyagolható, mondhatni illetéktelen észrevétel, mert a zenével kapcsolatban egészen más gondolatok fogalmazódnak meg a (férfi) hallgató fejében. Korábban is születtek lemezek, amelyek egy sorban vonultattak fel olyan énekes klassziszokat, mint Cassandra Wilson, Dee Dee Bridgewater, Dianne Reeves, Gretchen Parlato, Carmen Lundy vagy Nona Hendryx, itt azonban többről van szó, mint sztárparádéről. Carrington pályája kezdetén már tervezett hasonló jellegű összeállítást, de akkor még nem talált kellő számú partnert terve kivitelezéséhez. Negyedszázad alatt nagyot változott a világ, a nők szerepe ugrásszerűen megnőtt a jazzben, s ha valaki ennek felmutatását tűzi ki célul, azt már a minőség biztos fedezetével teheti. A tizennégy számot tartalmazó albumnak csupán egy-két szerzeményében nincs ének vagy éneklés, de a hangszeresek között is olyan kiválóságokat találunk, mint Geri Allen, Esperanza Spalding, Ingrid Jensen, Tineke Postma vagy Anat Cohen. Az eklektika post-bop-, soul-, funky-, hip-hop-, rap-stílusselemek használatában nyilvánul meg – a sokféleség mégsem zavaró, ellenkezőleg: az afroamerikai zenei hagyomány egységét és folytonosságát tudatosítja a hallgatóban. A közösségtudat és az elhivatottság önmagában persze kevés volna, ha nem párosulna modern hangzással, ötletes hangszereléssel, remek összejáttékkal és szárnyaló hangszerszólókkal. Élvezetes zene az első perctől majdnem az utolsóig.

Turi Gábor

Telarc/Concord – Karsay és Társa
CJA-32662-02

JOHN SCOFIELD:
A MOMENT'S PEACE

Immáron húsz éve kísérem figyelemmel John Scofield munkásságát. Lelkesedésem annak ellenére töretlen vele kapcsolatban, hogy hallottam öt már sokféle zenei környezetben, nem feltétlenül mindig kimagaslóan játszani. A fúziós zenétől a post-bopon keresztül az R&B-ig számos műfajban próbálta már ki magát a most hatvanéves amerikai gitáros. Játéka azonban műfaji korlátoktól függetlenül azonnal felismerhető a csak rá jellemző hangnak és zenei nyelvnek köszönhetően. Legújabb albumát a nemzetközi kritika balladalemezeként aposztrofálta. John Coltrane Ballads című lemezének megjelenése óta tudjuk, az, hogy egy albumon csak balladák szerepelnek, nem feltétlenül jelent lagymatagságot és kizárólag lassú tempójú számokat. Igaz ez a Moment's Peace-re is, bár kétségtelen: a címhez hűen egyfajta nyugodtság valójában jellemzi a lemezt. A zenekarvezető saját kompozíciói mellett más szerzők darabjait is megszólaltatja Scofield új négyesfogata. A korong talán legkiemelkedőbb pillanatai is ilyenek, a nemrég elhunyt énekeső, Abbey Lincoln Throw it Away című száma és a közismert jazzstandard, a You Don't Know What Love Is. Scofield a zongorista-organista Larry Goldings-zel már a kilencvenes évek közepén készített felvételeket. Nem csak ő, de a ritmusszekció másik két tagja is kiváló választásnak bizonyult. Brian Blade, aki a Wayne Shorter Quartet dobosa, most nem kavar tornádót hangszerén, csodálatosan adaptálódik a feladathoz. Scott Colley pedig nem véletlenül napjaink egyik legkeresettebb bőgőse, játéka most is csodálatos. A hangmérnökök munkájának is köszönhetően Scofield gitárhangja olyan megkapó, hogy szinte „mindegy is mit játszik”, csak el ne hallgasson.

Párniczky András

Emarcy – Universal
2764248

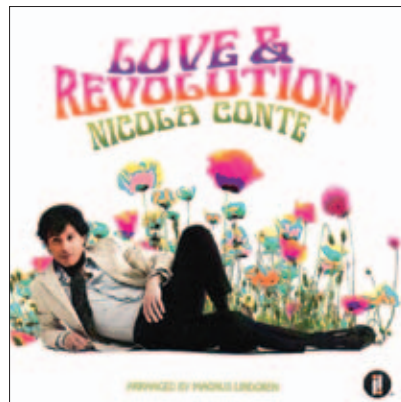
PAT METHENY:
WHAT'S IT ALL ABOUT

Metheny új szólólemeze a közel tíz évvel ezelőtti One Quiet Night című felvétele utódjának tekinthető. Mint akkor, most is a késő esti órákban, New York-i otthona meghitt hangulatában készítette egyedül a felvételeket, és a számok zömében egy különleges, a hagyományosnál mélyebb tónusú hangszerrel, baritongitárral használt. Az első olyan lemeze ez, melyen csakis feldolgozások hallhatók. Magyaráratként megtudhatjuk, hogy ezek a szerzemények – 10 többé-kevésbé ismert popszerű gyermekkorából – nagy hatással voltak rá, és különleges jelentéssel bírnak számára. Az első szám a Simon és Garfunkel-féle The Sound of Silence, melyet egy speciális 42 húros gitáron ad elő. A rajta való játék kétségtelenül technikai bravúr és a keleties, hárfaszerű hangzást izgalmasan formálja Metheny levegős, kanyargó harmóniai díszítésekkel teli értelmezése. Ezután a számok hangzásban és érzetben is kicsit összefolynak, egy-két kivétellel nagyon lassúak és érzelmesebbek. Persze ez nem feltétlenül baj, mégis most paradox módon ideges lettem ettől a nyugalomtól, vagy jobban fogalmazva türelmetlen, mikor töri meg egy új szám ezt a hangulatot. Sajnos ez nem jött el. A borítóról puskázva tudom meg, hogy épp a Girl from Ipanemát hallgatom. Ezt a szélsőségesen átharmonizált és lelassított változatot kihívás felismerni. Hasonlóképpen a többi szám sem igazán ad fogódzkodót, az eredeti változatokat kevésbé ismerem, és a feldolgozások önmagukban nem igazán mondanak sokat. Kis fellelegzést hoz az utolsó, Beatles-féle And I Love Her, az is talán csak azért, mert felismerem a viszonylag hagyományos átdolgozást. Metheny gitározása hibátlan, nincs kétség, hogy azt játssza, amit belülről hall, ám ez a személyes megközelítés most talán túlságosan meditatívra és intimre sikeredett.

Sütő Márton

Nonesuch – Magneoton
7559-79647-0

NICOLA CONTE:
LOVE AND REVOLUTION

Az olasz Nicola Conte több mint egy évtizede ünnepelelt DJ, producer, komponista és gitáros, akinek zenéjét első saját lemeze óta áthatja egyfajta retro-tisztelet a lounge ritmusú bossa nova és a jazz iránt, legyen az hagyományos, acid vagy fúziós.

A művész vonzódása a klasszikus modális jazzhez, a bossa novához és a hatvanas-hetvenes évek olasz filmzenei dallamvilágához legújabb, Love and Revolution című lemezén is nyomot hagy. Nicola könnyed eleganciával, táncleépésben közlekedik ezen stílusok között, s ahogy hallgatjuk a dalokat, mi is egyre derűsebben lebegünk a hangjegyek között. És hogy mi adja a muzsika sava-borsát? Először is az, hogy mint általában, a szerző ez alkalommal is nagyszerű fiatal énekesekkel veszi körül magát: José James, Gregory Porter, Alice Ricciardi, Melanie Charles mindnyájan külön színfoltjai a lemeznek. A számok éjszakai klubos, ambient hangulatához az ő hangjuk teszi hozzá azt az érintésnyi, simogató feketebáronyos soul-t, amit azért Conte néha nagyon jólesően visszafelé borzolva megcirógat. Főképpen pedig azok a zseniális jazzes groove-ok dobják fel az albumot, amiket a szólisták fújnak, köztük a trombitás Till Brönner és Fabrizio Bosso vagy a tenorszaxofonos Tim Warfield és Magnus Lindgren, aki, lévén svéd, egy kis északi lelkesületet is belevisz a melódiaikba. A mesteri hangszereléseket szintén ő követte el. Az egyébként háttérbe húzó Conte gitárjátéka is felsejlik itt-ott, szolid alaptónust teremtve a dobos Teppo Makynen által vezetett ritmusszekció számára. Igazi öröm és büszkeség, hogy az album záródalát a honi jazz egyik legkedvesebb üdvöskéje, Harcsa Veronika éneklei – finom, törekeny stílusával még egy klasszissal emelve a remek korong értékét.

Laczkó Krisztián

Impulse! – Universal
602527687087

**BUTCH LACY & BUDAPEST JAZZ ORCHESTRA:
A NOISEFUL JOY** ●●●●●

Előljáróban szögezzük le: a BJO – bármennyire merészen hangzik is – világszínvonalat képviselő big band. Aki figyelemmel kísérte a nagyzenekari jazz egyik legjelentősebb hazai műhelyének csaknem két évtizedes művészi tevékenységét, tapasztalhatta, hogy impozáns „referencialistájukon” a műfaj olyan sztárjai sorakoznak, mint George Duke, Dave Liebman, Kevin Mahogany vagy Chris Potter, aki vendégzsolistájuk lesz lapunk megjelenésekor Debrecenben. Ezek sorában is kiemelkedőnek számít évtizedes kapcsolatuk a Dániában élő amerikai jazzművésszel, Butch Lacyyal, amelynek eredménye legújabb albumuk. Lacy – ismerve a zenekar képességeit – kifejezetten nekik komponálta és hangszerelte a lemezen megszólaltatott hat, nagy lélegzetű darabját. Az „ösbemutató” tavaly nyáron a Zsámbék Jazz Open egyik forró hangulatú estjén hangzott el, ezért is tekintettünk nagy várakozással a stúdióban rögzített változat megjelenése elé. A produkcióban szinte minden zenész „szót kap” és briliáns szólókkal bizonyítja fölényes hangszertudását, fantáziadús improvizációs képességét. A rézfúvósok sorából kiemelkednek Hámosi János szárnykürt- és Schreck Ferenc harsona-, a szaxofonkórusból pedig Csejtei Ákos szoprán- és alt- és bariton- és szaxofonononon is játszik, emellett hegedűs és steel drum-os) a ritmusosabb, kötöttebb (Frieda) és az elengedettebb (Fakopp) előadásmód között ingázik. Ez persze az éppen a kezébe vett hangszerén is múlik, a lemez kocsmái bemutatóján például sokkal többet „hor-dódobolt”. A bariton is eléggé szórakoztató tud lenni kezében, szopránon és tenoron meg többet merít a kárpát-medencei zenei forrásból, hamarabb elszalad a népi absztrakt irányba. Változatos, ihletett, odafigyelést érdemlő lemez született a társ-művészetekben legaktívabb, radikálisan eklektikus magyar jazzalkotótól. *Zipernovszky Kornél*

BJO Records
Katalógusszám nélkül

**ÁGOSTON FRIÓ:
PARÁZSSZÖNYEG/EMBERCARPET** ●●●●●

Ágoston Béla zeneszerző-előadó munkássága olyan kiterjedt, hogy itt és most csak az ehhez a lemezhez kapcsolódó vonatkozásaira lehetünk figyelemmel. Ágoston munkássága a magyar jazzben kevesekre jellemző módon a free irányába nyitott, másrészt sokszor felbukkannak pályája üstököszerű etno-jazzes indulásának reminiscenciái, továbbgondolt zenei elemei. Ágoston két alkalmazott zenei ciklusából áll össze a lemez döntő része. Az egyiket az Andaxinház (Zsalakovics Anikó) felkérésére, a másikat Tóth-Pócs Roland rajzfilmjéhez írta. További inspirációt két lányától merített, az egyik költeményét szavalja, a másik zongorafelvételére improvizál. Ahogy minden dolog kettő ezen a lemezen, két címe is van, az egész Frió is kicsit kétarcú projektnek tűnik számomra. Az egyik felvételsorozaton Hock Ernő, a másikon a még a jazz tanszéken tanuló Ajtai Péter bögőzik, végig a szintén tanulmányait végző Szegő Dávid dobol. Nem köthető egyértelműen személyükhöz vagy ahhoz, hogy a téma színházi vagy pedig film-kísérőzeneként motoszkált a szerző fejében, de azért a zenekarvezető-szaxofonos (szoprán-, alt-, tenor- és bariton- és szaxofonononon is játszik, emellett hegedűs és steel drum-os) a ritmusosabb, kötöttebb (Frieda) és az elengedettebb (Fakopp) előadásmód között ingázik. Ez persze az éppen a kezébe vett hangszerén is múlik, a lemez kocsmái bemutatóján például sokkal többet „hor-dódobolt”. A bariton is eléggé szórakoztató tud lenni kezében, szopránon és tenoron meg többet merít a kárpát-medencei zenei forrásból, hamarabb elszalad a népi absztrakt irányba. Változatos, ihletett, odafigyelést érdemlő lemez született a társ-művészetekben legaktívabb, radikálisan eklektikus magyar jazzalkotótól. *Zipernovszky Kornél*

S10 Records
Katalógusszám nélkül

Fújjon bele!

500 féle kipróbálható hangszer
www.fontrade.hu

FON TRADE MUSIC

HANGSZERBOLT ÉS FÚVÓS
HANGSZERÉSZMŰHELY
1081 Budapest, Kiss József utca 14.
Telefon: 1 210 2790, 30 488 6622
Nyitva: munkanapokon
9:00–17:30-ig

**PLESZKÁN TRIÓ:
FIGARO GOING JAZZY**

Az idén februárban elhunyt „magyar Peterson” pályájának alakulása tulajdonképpen előrevetítette a tragikus végkifejletet. Ellentmondásos egyéniség volt, az a nyughatatlan garabonciás diák maradt ötvénevesen is, aki „csodagyerek” korában is volt. Megosztotta a hallgatóságát: voltak feltételek nélküli rajongói és nem kevesen az örökké fanyalgók. Mindent tudott a zongorázásról a ragtime-tól a funky-ig, a boogie-woogie-tól a bopig, mégsem lett igazán pódiumművész; nagyrészt ugyan luxus-hotelekben, de mégis kommersz igényeket kellett kiszolgálnia. Jóllehet nehezen viselte a „Petersonszindrómát”, és meglehetősen szkeptikusan nyilatkozott Jacques Loussier és Eugene Cicero tevékenységéről, maga is elkészítette a Peterson emléke előtt tisztelgő albumát, most pedig „jazzesített” klasszikus darabokból készített csokrot ezzel a lemezzel. Ismerte és szerette a komolyzenét, és koncertjei soha nem múltak el anélkül, hogy néhányat a legismertebb klasszikus „slágerdarabokból” el ne játszott volna. Ezúttal szinte az egész lemez ennek jegyében született: Schubert Pisztráng ötösétől Chopin Nocturne-jéig még Mozart-, Liszt-, Vivaldi- és Haydn-műveket is hallhatunk. Mindössze két „kakukktójs” akad: a népszerű Granada és az A csitári hegyek alatt című népdalfeldolgozás.

Mivel Pleszkán igazi szólistaalkat volt, figyelemre méltó azon igyekezete, hogy a triófellásban alkalmazkodjon a ritmustandem zenészeihez (Gayer Ferenc bőgőzik, a dobos pedig Horváth Zoltán). Persze ezúttal is megcsodálhatjuk Frici kivételes technikai képességeit, amelyet igyekszik háttérbe szorítani a jazz játékoságának kedvéért. Az eklektikus témaválasztás dacára megőrzi jó ízlését, a chopini romantika és a petersoni drive szerencsés kombinálásával.

Márton Áttila

Pannon Jazz
PJ 1100

**JOHANNES ENDERS:
BILLY RUBIN**

Enders kísérletező kedvű, 44 éves német tenorszaxofonos. Klasszikus zenei tanulmányokat folytatott, Grazban és New Yorkban jazzt tanult. „Enders mesteri zenész” – írta róla Howard Mandel a Down Beat magazinban. Érdeklő a minimal zene és az elektronika használata a jazzben, mint ahogy ez néhány korábbi lemezén hallható (például a 2006-os Hotel Alba címűn). Különlegességét az is mutatja, hogy pályafutása során rendkívül eltérő stílusú zenészekkel dolgozott együtt, köztük volt: Donald Byrd, Milt Hinton, Jackie Byard, Sam Rivers, Roy Hargrove, Lester Bowie, Harry Pepl, Ingrid Jensen. Új lemezén klasszikus kvartettfelvételeket hallhatunk. A négy zenész mintha évtizedek óta játszana együtt, a zenekar tökéletes egységben dolgozik. Jean-Paul Brodbeck, a zongorista kísérőként is, de a zongoraszóólóban is éteri és érzékeny. A bőgős, Milan Nicholic a háttérben marad, de ott biztosan működik. A dobos, a hetvenéves, zseniális Billy Hart. Élvezi a produkciót, amikor kell, bele simul a többiek játékába, máskor mintha a szólók ellen dolgozna, vagy éppen „belekiabál” azokba. Hart nem dobol, hanem zenél. Enders és Hart együttes játéka lenyűgöző. Szigorúan követik egymást a többnyire lágy harmóniak, amelyek fölött dallam- és szólófolymokat hallunk, mégsem érezzük a szaxofonos játékát bőbeszédűnek, inkább szikáran intellektuálisnak, távolságtartóan szűkszavúnak. E távolságtartás mögött valamiféle bölcsesség, a szűkszavúság mögött pedig erő lapul. Emlékeztet ez Lee Konitz és Jimmy Giuffre egyes felvételeire. Ők is hatalmas feszültséget voltak képesek teremteni azzal, amit nem jelenítettek meg, de a birtokukban volt. Valahogy úgy, mint amikor nálunk van az adu ász, de nem játsszuk ki. Endersnél ott van.

Sáska Zsolt

Enja – Varga
Enja 9707

**HÁRSHEGY BAND: LIVE AT THE TAKE 5
PUB FEAT. VÁCZI ESZTER, KOZMA ORSI**

Koncertlemezt adott ki a Hárshegy Band, amely már nyolc éve működik, igaz, sosem lesznek olyan nyomulós csapat, hogy a vízcsapból is ők folyjanak. A nevük is az alternatív zenekarok és a jazzista blöddli közé tájolja be őket, és persze mindenekelőtt utal a zenekarvezető Hárs Viktor bőgős és basszgitáros személyére. Hárs a HBB-ből „hozta” a muzsikuskok egy részét, amikor a zenekar néhány éve átalakult. A bőgős alapember a magyar jazzben, tagja a MAO-nak és Horgas Eszter együttesében játszik, saját crossover zenekart is létrehozott. Szerzőként is több lemezt mondhat magáénak, sőt angol és magyar szövegeket is jegyez. A HHB két énekesnője, Kozma Orsi és Váczi Eszter inkább felváltva szerepelnek a koncertlemezen, a dalok különböző karaktereinek megfelelően. Márpedig meglepően széles az a stíluspalletta, amelyről színeket válogatnak. Kifejezetten szabadon szánkázna jazz- és poplejtkön – a vokál és a gitársound inkább ide, Szakos Krisztián szerzeményei, Hárs témái, vamp-jei, néha a többiek szólói és egy-két szám harmonizációja inkább oda húznak. A bőgőséin kívül ugyanis Szakos (Ákos, Kozma O.), a gitáros Fehér Géza, valamint a billentyűs Nagy Szabolcs témáit is játsszák. Az együttes mindent lazán és jól old meg, de ritkán villan minden(ki) egyszerre, ének, szöveg és a zenekar – szólókkal együtt. Több olyan számot hallanék szívesen, mint az In this tiny world húzós groove-ja és a szellemes Slightly different wedding dance. Az egyik jellegzetes Jazz+Az sláger csak a ráadásban fordul elő, hiszen ez azért egy jazzklubfellépés volt – az egyébként azóta bezárt Take 5-ban. Jó koncert volt, lemezenk is érdekes, de kicsit vegyes ahhoz, hogy az ember újra és újra elővegye.

Zipernovszky Kornél

Szerzői kiadás
HHBCD002

**RAPHAEL WRESSNIG:
'TRUE BLUE'**

Egy számomra ismeretlen Hammond-organás fiatalember, Raphael Wressnig második albumát jelentette meg a német BHM kiadó, és végighallgatva az anyagot igen nehezen tudom elképzelni, hogy ezzel be is került volna a jazztörténelembe. A True Blue igazából nem rossz a maga nemében – még annál is rosszabb: egy teljesen súlytalan és érdektelen tucatlemez. A német orgonista életrajzába beleolvastva kiderül, bejárta már a világot, számtalan fesztiválon fellépett, többek között Magyarországon is játszott 2009-ben a Lamantin Jazz Fesztiválon, vagy tavaly a Budapest Blues Fesztiválon a Petőfi Csarnokban. Mindez szép és jó, Wressnig kétségbevonhatatlanul tehetséges, csakohogy ennél több kell: a példaképei, mint például Jimmy Smith, Brian Auger vagy John Medeski mind rendelkeztek az újítás képességével, azonban Wressnig ujjaiából hallhatóan csak a megtanult szól, saját egyéni hang nélkül.

A lemez anyagát teljesen áthatja a blues, erről árulkodik az album címe is, de különféle stílusokkal keveredik (funk, jazz, R&B). A számokat tekintve a feldolgozások vannak túlsúlyban. Raphael Wressnignek mindössze három, meglehetősen unalmas szerzeménye került a lemezre: a bossa novás lüktetésű, andalító The party, mely súlytalanságával leginkább egy középosztálybeli langymeleg partit idéz, vagy a legjobb esetben is csak táncolható I can't take it no mo' és a One mo' blues. A feldolgozások közül talán a két Stanley Turrentine-kompozíció a legérdekesebb: a Little Sherit kifejezetten kellemes hallgatni, köszönhető ez főként Jim Mullen gitárjátékának, de említésre méltó még a Sometimes I Feel Like a Motherless Child című spirituálé megszólaltatása is. Ha a kék lenne az a-lom színe, a lemezcím litalalát. Szabó Bálint

BHM – Varga
BHM 1055-2

**KARRIN ALLYSON:
'ROUND MIDNIGHT'**

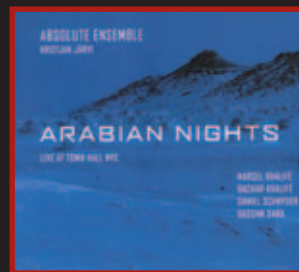
Karrin Allyson 20 éve van a pályán, a legnagyobb élő jazzénekesnők közé sorolható, remekül scattal, és balladák rendkívül hivatott, kifejező előadója. Emlékezzünk csak a Ballads – Remembering John Coltrane című lemezére. Mostani lemeze is balladákat tartalmaz.

Bill Evanstól a Turn Out the Stars drámai erővel szólal meg, Bob Sheppard gyönyörű tenorszaxofon-szólójával. Duke Ellington Sophisticated Lady-jét Allyson bölcs visszafogottsággal énekl, közben Matt Wilson szépen seprűzik, Randy Weinstein pedig kesernyésen és dallamosan szájharmonikázik, csakúgy, mint Charlie Chaplin szerzeményében, a Smile-ban. Elhangzik Johnny Mandeltől az ismert The Shadow of Your Smile egy hangulatos altfuvola-szólóval (Bob Sheppard) és egy popdal, Paul Simontól az April Come She Will, Rod Fleeman szép gitárszólójával. A címadó szám a különös és zseniális Thelonious Monk szerzeménye, melyet Allysonhoz illő ötlet volt duóban előadni Ed Howarddal, a bőgőssel.

Allyson írja a CD kísérfűzetében: „Képzeld el, hogy a városban sétálsz késő éjjel. Éjfél körül jár az idő. A szél hideg, de barátságos hangokat hallasz, mézs a füled után, és leérsz egy kis, sötét klubba. Ott egy nő a zongoránál, meghitt balladákat énekel, egyiket a másik után. Talán nemrég bánat ért, vagy talán a szövegek, a dallamok és a harmóniak idézik fel ezt a mélyen benned szunnyadó érzést.” A lemez minden tekintetben kiváló munka. Allyson fantasztikus érzékenységgel és személyeséggel énekel (és zongorázik), amivel olyan intim atmoszférát teremt, hogy úgy érezhetjük: olyasmit hallunk, ami csak az Allysonhoz közel álló személyeknek szólhat. Nincs más hátra tehát, fogadjuk barátunkká őt! Sáska Zsolt

Telarc/Concord – Karsay és Társa
CJA-32662-02

JAZZ ÉS VILÁGZENE

**Magyarországon
forgalmazza
Varga István**
(ist.varga@t-online.hu)